



BARANYA VÁRMEGYEI TŰZMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG

Tűzvédelem az aratás idején is

A nyári betakarítási munkák mellett, hogy nagy igénybevételt jelentenek a mezőgazdaságban dolgozóknak, igen tűzveszélyesek is. Arra kellő körültekintéssel kell felkészülni, különösen fontos a betakarítási munkálatokban részt vevő erőgépek tűzvédelme, az aratásra, illetve a tarló és növényi hulladékok égetésére vonatkozó szabályok ismerete, betartása. Ezeket az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet (a továbbiakban: OTSZ) tartalmazza.

A szabályok betartása különösen fontos, évente több száz mezőgazdasági tüzet – gabonatóblatüzet, valamint kazal-, illetve boglyatüzet – kell eloltaniuk a tűzoltóknak országsszerte. Baranya vármegyében a statisztikák alapján az utóbbi 5 évben 187 mezőgazdasággal összefüggő tüzeset következett be, melynek összesített kiterjedése meghaladta a 300 hektárt, és összesen 25 mezőgazdasági gépet érintett. Az oltást 397 tűzoltó gépjármű végezte, de így is meghaladta a becsült anyagi kár a 225 millió forintot. Kizárólag mezőgazdasági gépet érintő tűz 11 esetben fordult elő. A 74 bálákat érintő tüzeset során pedig több, mint 16.000 szalmabála égett el.

Az aratás, illetve a mezőgazdasági erő- és munkagépek tűzvédelmi szabályai

A kalászos termény betakarítását a közút és a vasútvonal mentén kell először elvégezni. A learatott kalászos terményt, szalmát a vasútállomástól legalább 100 méter távolságon belül el kell távolítani, és legalább 3 méter széles védősávot kell kialakítani szántással vagy tárcsázással. Gabonatóblán dohányozni még a járművek, erő- és munkagépek vezető fülkéiben is tilos. Az aratás idejére a gabonatóblától legalább 15 méterre éghető anyagtól és növényzettől mentes dohányzóhelyet lehet kijelölni. A dohányzóhelyeken a dohánynemű gyűjtéséhez és eloltásához megfelelő mennyiségű vizet tartalmazó edényt kell elhelyezni.

A kalászos termény betakarítási, szalma-összehúzási és bálázási munkáiban legalább 1 db 21A és 113B vizsgálati egységű oltására alkalmas tűzoltó készülékkel és szikracsapóval vagy lapáttal is ellátott erő- és munkagép, valamint egyéb jármű vehet részt, amelynek tűzvédelmi felülvizsgálatát a betakarítást megelőzően az üzemeltető elvégezte. A jármű megfelelőségéről szemle keretében kell meggyőződni. A betakarítási munkák során használt, ötnél több mezőgazdasági járművet érintő műszaki ellenőrzés esetén, annak tervezett időpontját 10 nappal előbb írásban az illetékes katasztrófavédelmi kirendeltségnek be kell jelenteni. A műszaki ellenőrzésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek 1 példányát a járművön el kell helyezni.

Az üzemelő erő- és munkagép kezelője a munkavégzés megkezdése előtt és annak befejezése után közvetlenül és munkavégzést megszakító szünetekben köteles a kipufogó-vezeték és szikratörő műszaki állapotát felülvizsgálni és a ráakódott éghető anyagtól szükség esetén megtisztítani. A tartalék üzem- és kenőanyagot az erő- és munkagéptől, a kazaltól és a gabonatóblától legalább 20 méter távolságra kell elhelyezni éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen. Erő- és munkagépen, gépjárművön olyan karbantartás, javítás, amely nyílt láng használatával jár vagy üzemanyag elfolyásával járhat, betakarítással érintett területen és a rostonövénytarló területén nem végezhető. Munkaszünet idejére az aratógépet, az erőgépet és az egyéb munkagépet a lábon álló kalászos terménytől, a tarlótól, továbbá a kazaltól





BARANYA VÁRMEGYEI TŰZMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG

legalább 15 méter távolságra kell elhelyezni, éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen. Ha a tarlótól ez a távolság nem biztosítható, akkor 3 méter széles szántással vagy tárcsázással kialakított védősávon kívül kell az arató-, erő- és az egyéb munkagépet elhelyezni. Az aratógépet hajlékony földelővezetékkel, akkumulátorát pedig legalább villamosságot nem vezető anyagú védőburkolattal kell ellátni. Az erő- és munkagépet, aratógépet a kezelő üzemeltetés közben nem hagyhatja el, egyéb munkát nem végezhet.

A kazalozást végző erőgép a kazlat csak olyan távolságra közelítheti meg, hogy az erőgép égésterméke vagy annak elvezető csöve gyújtási veszélyt ne jelentsen. A kazalozásban részt vevő erőgépet a ráhullott szalmától, szénától rendszeresen, de legalább naponta meg kell tisztítani.

A tarló- és a növényi hulladék égetésének szabályai

Magyarországon évtizedek óta végeznek tarlóégetést, amelynek egyik oka a monokultúrás termelés. Ez azt jelenti, hogy a gabonavetést követő évben is gabona kerül ugyanazon táblába, így a növény gombabetegségei fokozottabban megjelennek. A gombabetegségek elleni védekezés jelentős mennyiségű növényvédőszer alkalmazásával jár. Ennek kiváltására alkalmazott olcsóbb módszer a tarlóégetés. A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) kormányrendelet azonban egyértelműen tiltja a lábon álló növényzet, tarló és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék nyílt téri égetését. Ettől az előírástól azonban jogszabály eltérően is rendelkezhet. A kormányrendelet megsértése esetén a tarlóégetés környezetvédelmi bírsággal sújtható. Az OTSZ alapján, ha jogszabály másként nem rendelkezik, a lábon álló növényzet, tarló, növénytermesztéssel összefüggésben és a belterületi, valamint a külterületen lévő zártkerti ingatlanok használata során keletkezett hulladék szabadtéri égetése tilos.

Jogszabály által engedélyezett égetés során a tarlóégetés csak a jogszabályban meghatározottak szerint végezhető. A tarlónak minden oldalról egyidejűleg történő felgyújtása tilos; az égetéshez csak a tarlómaradványok használhatók fel; a szalmát elégetéssel megsemmisíteni, lábon álló gabonatabla mellett tarlót égetni tilos. A tarlót vagy az érintett szakaszokat a tarlóégetés megkezdése előtt legalább 3 méter szélességben körül kell szántani vagy tárcsázni, és az adott területen az apró vadban okozható károk elkerülése érdekében vadriasztást kell végrehajtani, a fasorok, facsoportok védelmére a helyi adottságoknak megfelelő, de legalább 6 méteres védősávot kell szántással vagy tárcsázással biztosítani. Tarlóégetés 10 ha-nál nagyobb területen szakaszosan végezhető, és csak az egyik szakasz felégetése után lehet a másik szakasz felégetéséhez hozzáfogni. A tarlóégetés során tűzoltásra alkalmas kéziszerszámmal ellátott, megfelelő létszámú, kioktatott személy jelenlétéről kell gondoskodni, és legalább egy mezőgazdasági vontatót ekével vagy tárcsával a helyszínen készenlétben kell tartani.

A fenti szabályok azért vannak, hogy meggondolatlan, felelőtlenesség miatt ne vesszen kárba az egész éves mezőgazdasági munka, a termés.





BARANYA VÁRMEGYEI TŰZMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG

Szabadtéri égetéssel kapcsolatos tudnivalók

Tűzgyújtás az erdőben kijelölt tűzrakó helyen

Az erdőgazdálkodók a parkerdők területén turisztikai célból tűzvédelmi szempontból állandó és biztonságos tűzrakó helyet kötelesek kialakítani. A kijelölt tűzrakó helyet az erdőgazdálkodó kötelessége karbantartani, illetve az erdőtűz elleni védelmével kapcsolatos feltételek megteremtéséről gondoskodni. A kialakított tűzrakó helyen az alábbi szabályok betartásával bárki jogosult tüzet rakni:

- a tűz meggyújtása előtt a tűzrakó hely környékét meg kell tisztítani a levelektől, faágaktól azért, hogy a tűz ne terjedhessen át az erdőre;
- nem szabad felügyelet nélkül hagyni az égő tüzet, a még ki nem hült parazsat, hamut;
- fel kell készülni a tűz eloltására, ha feltámadna a szél, gondoskodni kell arról, hogy készenlétben legyen a tűz oltására alkalmas anyag, eszköz (pl. víz, homok, lapát),
- a tüzelés befejezését követően a tüzet gondosan el kell oltani, meg kell győződni arról, hogy elaludt, távozás előtt lehetőleg földet kell szórni a hamura.

Erdőgazdálkodási tevékenységhez kapcsolódó égetés

Az erdőgazdálkodási tevékenységhez kapcsolódó (vágástéri hulladék) égetésre csak az erdőgazdálkodó – annak hiányában az erdő jogszerű használója – írásbeli engedélye birtokában lévő személy jogosult. Felhívjuk az erdőgazdálkodók figyelmét, hogy az erdőgazdálkodási tevékenység keretében végzett égetés alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységnek minősül, melyet előzetesen az illetékes katasztrófavédelmi igazgatósághoz ([bejelentés:baranya@katved.gov.hu](mailto:bejelentés.baranya@katved.gov.hu)) be kell jelenteni.

Az erdőterületen végzett égetés részletes szabályait a 4/2008. (VIII. 1.) ÖM rendelet 9. § tartalmazza. Védett természeti területen lévő erdőben – a kijelölt és a kiépített tűzrakó hely kivételével – tűz gyújtásához a természetvédelmi hatóság engedélye is szükséges.

Tűzgyújtási tilalom

Fokozott tűzveszély esetén a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatósága **TŰZGYÚJTÁSI TILALMAT** rendelhet el, hirdethet ki.

Tűzgyújtási tilalom idején TILOS TŰZET GYÚJTANI az erdőterületeken, valamint a fásításokban és az ezektől mért 200 méteres körzetében lévő külterületi ingatlanokon!

Ide kell érteni a felsorolt területeken található tűzrakó helyeket, a vasút és közút menti fásításokat, valamint a parlag és gázégetést is.

A tűzgyújtási tilalom (fokozott tűzveszély időszaka) megállapítására vonatkozó körülményeket a NÉBIH EI minden nap értékeli, és egyeztetve a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal dönt arról, hogy a következő napon szükséges-e tűzgyújtási tilalom kihirdetése, vagy nem. A tűzgyújtási tilalom (fokozott tűzveszély) a közzétételtől a visszavonásig (a helyzetben bekövetkezett változás kihirdetéséig) él. Az alábbi honlapokon napi frissítéssel megtekinthető, hogy van-e érvényben tűzgyújtási tilalom (megállapított fokozott tűzveszély).

<https://portal.nebih.gov.hu/tuzgyujtasi-tilalom>

Az aktuális tűzgyújtási tilalomról és számos egyéb hasznos információval a www.erdotuz.hu weboldal, valamint az onnan is elérhető szakmai honlapok tájékoztatnak.





BARANYA VÁRMEGYEI TŰZMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG

Avar és kerti hulladék égetése

Belterületi, valamint a külterületen lévő zártkerti ingatlanok használata során keletkezett kerti hulladék égetése alapvetően tilos. A tiltás alól az önkormányzat helyi rendeletben felmentést adhat, ebben szabályozza az égetés feltételeit, körülményeit. A helyi önkormányzatnál kell érdeklődni, hogy mikor lehet a kertben égetni. Amennyiben nincs ilyen rendelete az önkormányzatnak, abban az esetben nem szabad avar és kerti hulladékot égetni. Az ilyen égetés helyett lehullott falevelek, ágak összegyűjtésekor, fűnyírásakor is fontos, hogy odafigyeljünk a környezettudatosságra, és a zöldhulladék-gyűjtést válasszuk!

Elektromos vezetékek alatt, és azok 5 méteres közelségében a tűzgyújtás tilos!

Tarlóégetés

Kizárólag csak akkor, ha azt jogszabály lehetővé teszi, az ingatlan tulajdonosa, használója lábon álló növényzet vagy tarlóégetést végezhet az alábbiak betartásával:

- minden oldalról egyidejű felgyújtás tilos; lábon álló gabonátábla mellett égetni tilos;
- megkezdése előtt legalább 3 méter szélességben körül kell szántani, tárcsázni; a faszorok, facsoportok védelmére legalább 6 méteres védősávot kell biztosítani;
- 10 ha-nál nagyobb területen csak szakaszosan végezhető az égetés;
- tűzoltásra alkalmas kéziszerszámmal ellátott, megfelelő létszámú, kioktatott személy jelenlétéről kell gondoskodni, és mezőgazdasági vontatót ekével, tárcsával a helyszínen készenlétben kell tartani.

A hatályos jogi szabályozás alapján alapvetően tiltott, továbbá tűzgyújtási tilalom esetén az érintett területen akkor sem megengedett a tűzgyújtás, ha azt egyébként más jogszabály megengedi.

Kerti grillsütő használata, szalonnasütés, bográcsozás

A saját tulajdonú, belterületi ingatlanon található tűzhely, vagy grillsütő használata nem tiltott a tűzgyújtási tilalom idején sem.

Az ilyen - nyílt lángú - berendezések, eszközök használata, tűz gyújtása az ingatlanon belül az általános égetési szabályok betartását követeli meg. Ezek röviden a következők:

- az éghető vagy robbanásveszélyes anyag elfavoltásával gondoskodni kell róla, hogy az a környezetre ne okozzon gyújtásveszélyt;
- nem szabad felügyelet nélkül hagyni az égő tüzet, még ki nem hűlt parazsat, hamut;
- gondoskodni kell a megfelelő, tűz oltására alkalmas anyag, eszköz készenlétben tartására, pl. víz, homok;
- a tevékenység befejezését követően a tüzet gondosan el kell oltani, meg kell győződni arról, hogy elaludt.

Erdő- és vegetációtűz megelőzési alapszabályai

A tüzek 99 százaléka emberi tevékenységre vezethető vissza, ezért a legjobb védekezés az odafigyelés.

eldobni ≤ 1 másodperc

eloltani ≥ 100 óra

helyreállítani ≥ 100 év

Kérjük, segítsék az erdészek illetve a katasztrófavédelem munkáját és figyeljenek az alábbiakra:

- Soha ne dobjanak el égő cigarettacsikket!
- Erdőben csak a kijelölt helyen gyűjtsanak tüzet!
- Gondosan oltásuk el a tüzet, használjanak hozzá vizet, vagy legalább 5 centiméter földet, máskülönben a szél visszagyűjtja!
- Igyekezzenek a kertekben csak akkora tüzet rakni, amiből a szél nem tud elvinni izzó zsarátnokokokat!
- Tartásuk be a tűzgyújtási tilalom szabályait!
- Soha ne hagyják a szabadtéri tüzet őrizetlenül!





BARANYA VÁRMEGYEI TŰZMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG

Terményszárító berendezésekben keletkező tüzek megelőzése

A betakarítási munkákat követően, terményszárító berendezések működésével összefüggésben keletkezett tüzek megelőzése érdekében a Baranya Vármegyei Tűzmegeelőzési Bizottság a következő tájékoztatóban foglalta össze a legfontosabb tudnivalókat.

Terményszárító berendezéssel történő szárítás esetén a tűzvédelmi előírások megtartásáért, és annak folyamatos üzemelés közbeni ellenőrzéséért az üzemeltető és a kezelő személyzet a felelős. A szárítóberendezés üzemeltetése során a vonatkozó jogszabályokban, szabványokban foglaltakat, és a gyártó kezelési utasítását figyelembe kell venni. A kezelési utasításban meghatározott nagyobb teljesítmény melletti üzemeltetés fokozza a tűz kialakulásának kockázatát.

A terményszárító berendezések vonatkozásában tűzoltó készülék készenlétben tartása szükséges, amely a gázüzemű és az olajüzemű terményszárítók esetében az alábbiak szerint alakul:

Gázüzemű terményszárító berendezések esetében a tüzelőberendezés helységénél – a helyiségből és kívülről a helyiség érintése nélkül egyaránt jól megközelíthető módon az alábbi tűzoltó készülékeket javasolt készenlétben tartani:*

- 233 kW összteljesítmény alatt külön a gázfogyasztó készülékhez nem szükséges;
- 233-580 kW összteljesítményhez 1 db 55 A, 233 B, C vizsgálati egység tűz oltására alkalmas;
- 580-1160 kW összteljesítményhez 2 db 55 A, 233 B, C vizsgálati egység tűz oltására alkalmas;
- 1160-5800 kW összteljesítményhez 4 db 55 A, 233 B, C vizsgálati egység tűz oltására alkalmas;
- 5800 kW összteljesítményen felül 1 db 50 kg-os porral oltó és 4 db 55 A, és 233 B, C vizsgálati egység tűz oltására alkalmas tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani.

* Figyelemmel arra, hogy a gáz csatlakozó vezetésekre, a felhasználói berendezésekre, a telephelyi vezetésekre vonatkozó műszaki biztonsági előírásokról és az ezekkel összefüggő hatósági feladatokról szóló 11/2013. (III.21.) NGM rendelet hatályát veszítette 2020.03.12. napján, ezért a fenti javaslat csak irányadónak tekinthető.

Olajüzemű terményszárítók esetében:

- 2-3 kg/óra olajfogyasztás esetén 1 db 43 A, 233 B, C vizsgálati egység tűz oltására alkalmas;
- 3-5 kg/óra olajfogyasztás esetén 2 db 43 A, 233 B, C vizsgálati egység tűz oltására alkalmas;
- 5-50 kg/óra olajfogyasztás esetén 2 db 55 A, 233 B, C vizsgálati egység tűz oltására alkalmas;
- 50-100 kg/óra olajfogyasztás esetén 3 db 55 A, 233 B, C vizsgálati egység tűz oltására alkalmas;
- 100-500 kg/óra olajfogyasztás esetén 4 db 55 A, 233 B, C vizsgálati egység tűz oltására alkalmas;



BARANYA VÁRMEGYEI TŰZMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG

- 500 kg/óra feletti olajfogyasztás esetén 1 db A III, B vagy 4 db 55 A, 233 B, C vizsgálati egységű tűzoltásra alkalmas tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani.

A tűzoltó készülékek készenlétben tartásán túl az üzemeltetőt további jogszabályi előírások megtartása is terheli, amelyeket az alábbiak szerint foglalunk össze:

A felhasználó köteles a gázfelhasználó technológia műszaki-biztonsági felülvizsgálatát az üzembe helyezés évét követő első évben és ezt követően évente elvégeztetni. A műszaki-biztonsági felülvizsgálat során az üzembe helyezéskor hatályos műszaki-biztonsági szabályoknak való megfelelést, továbbá a biztonságos üzemeltetést befolyásoló feltételeket ellenőrzi a felülvizsgálatot végző gázszerelő, aki erről jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyvet a felhasználó köteles a következő felülvizsgálatot követő 30 napig megőrizni.

A villamos berendezések használatbavételét követően, a berendezés üzemeltetője, a 300 kilogrammnál vagy 300 liternél nagyobb mennyiségű fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag gyártására, feldolgozására, tárolására, felhasználására szolgáló helyiség vagy szabadtér esetén legalább 3 évenként, egyéb esetben legalább 6 évenként a villamos berendezés tűzvédelmi felülvizsgálatát elvégezteti, és a tapasztalt hiányosságokat a minősítő iratban a felülvizsgáló által meghatározott hatánapig megszünteteti, melynek tényét hitelt érdemlő módon igazolja.

A nem norma szerinti meglévő villámvédelmi berendezést, ha jogszabály másként nem rendelkezik, tűzvédelmi szempontból a 300 kilogrammnál vagy 300 liter mennyiségénél több fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag gyártására, feldolgozására, tárolására szolgáló helyiséget tartalmazó, ipari vagy tárolási alaprendeltetésű építmény vagy szabadtér esetén legalább 3 évenként, egyéb esetben legalább 6 évenként, a villámvédelem (LPS és SMP) vagy a védett épület vagy építmény minden olyan bővítése, átalakítása, javítása vagy környezetének megváltozása után, ami a villámvédelem hatásosságát módosíthatja, valamint sérülés, erős korrózió, villámcsapás valamint minden olyan jelenség észlelése után, amely károsan befolyásolhatja a villámvédelem hatásosságát, felül kell vizsgálatni és a tapasztalt hiányosságokat a minősítő iratban meghatározott hatánapig meg kell szüntetni, melynek tényét hitelt érdemlő módon igazolni kell.

A norma szerinti villámvédelemről szóló műszaki követelmény hatálya alá tartozó villámvédelemmel ellátott építmények, szabadtérek esetében a villámvédelem felülvizsgálatát az LPS I és LPS II fokozat esetén legalább 3 évenként, egyéb esetben legalább 6 évenként, és a villámvédelem vagy az építmény átalakítását, bővítését és a vonatkozó műszaki követelményben foglalt különleges eseményt követően kell elvégezni.

A közmű nyitó- és zárószerkezetét, valamint annak nyitott és zárt állapotát jól láthatóan meg kell jelölni.

Egy kis odafigyeléssel megelőzhetőek a tragédiák!

